

**ÖNKORMÁNYZATI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI
MINISZTER**

J/5519. számú

Jelentés

**a 2008. március 9-ei ügydöntő népszavazással kapcsolatos állami feladatok
megszervezéséről és lebonyolításáról**

Előadó: Bajnai Gordon
önkormányzati és területfejlesztési
miniszter

Budapest, 2008. április

a 2008. március 9-ei ügyszöntő népszavazással kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról

Tisztelt Országgyűlés!

A 2008. március 9-én megtartott ügyszöntő országos népszavazás állami feladatainak megszervezéséről és lebonyolításáról – a választási eljárásról szöló 1997. évi C. törvény 153. § (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően – az alábbiakban számolok be:

Az Országgyűlés 2007. december 17-én ügyszöntő országos népszavazást rendelt el három kérdésben, melyet a köztársasági elnök március 9-re tűzött ki. A népszavazás lebonyolításának előkészítésére a választási igazgatásnak rendkívül rövid idő állt rendelkezésére.

Ezzel együtt is a kitűzéssel egy időben kiadtam a lebonyolítás részletes szabályait meghatározó *miniszteri rendeleteket*:

- 5/2008. (I. 22.) ÖTM rendelet a választási eljárásról szöló 1997. évi C. törvénynek az országos népszavazáson történő végrehajtásáról,
- 6/2008. (I. 24.) ÖTM rendelet a 2008. március 9. napjára kitűzött országos népszavazás eljárási határidőinek és határnapjainak megállapításáról,
- 7/2008. (I. 24.) ÖTM rendelet a 2008. évi országos népszavazások költségeinek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és belső ellenőrzési rendjéről.

Először kellett alkalmazni a választási eljárási törvény 2007 decemberében módosított szabályait. Mivel a *törvénymódosítás* csak egy hónappal a népszavazás kitűzése előtt lépett hatályba, a választási igazgatás tevékenységének középpontjába az került, hogy a választópolgárokat tájékoztassa a törvényi változásokról, a választási eljárás résztvevőit pedig felkészítse az új szabályok alkalmazására.

Az új törvényi rendelkezések összességében jól vizsgáltak.

Jelentős garanciális tényező, hogy a szavazás napján már nem lehetett senkit felvenni a névjegyzékbe.

Eredményesnek tekinthetjük azt a módosítást is, hogy mozgóurnát csak írásban lehet kérni, mivel – a korábbi választásoktól eltérően – ezen a népszavazáson nem merült fel a mozgóurnával való visszaélés gyanúja. Meg kell azonban

jegyezni, hogy az írásbeli kérelem eljuttatása az idős, magatehetetlen emberek egy részének nehézséget okozott.

Az igazolással szavazás oly módon változott, hogy minden településen csak egy kijelölt szavazókörben lehetett szavazni. Ez a szabály igazi garanciális funkciót az országgyűlési választáson tölt be, de a népszavazáson való alkalmazása rávilágított azokra a várható problémákra, amelyet a jogalkotónak ki kell küszöbölnie. A kijelölt szavazókörökben több helyen torlódás keletkezett a szavazás során, ezért a választópolgároknak hosszabb ideig kellett várakozniuk a szavazatuk leadása előtt. A kényelmetlenségek elkerülése érdekében a jövőben meg kell fontolni, hogyan lehet a helyes jogalkotói szándékot más, jobb megoldással érvényre juttatni.

Ismét lehetőség nyílt arra, hogy a szavazás napján külföldön tartózkodók a Magyar Köztársaság *külképviselőin* adhassák le a szavazataikat.

A külképviseleti szavazás a 91 nagykövetségen és főkonzulátuson törvényes rendben zajlott, azonban ez a megoldás korszerűtlen és rendkívül költség- és munkaigényes. Három külképviseleten például a névjegyzéken szereplő választópolgárok közül egyik sem ment el szavazni, ennek ellenére a szavazás költségei itt is több millió forintot tettek ki. A szavazólapok képe és a névjegyzék jelenleg is hálózati úton jut el a külképviselőkre, és csak a szavazatok leadásának és hazaszállításának hagyományos módja okozza azt, hogy a külföldi szavazás eredményére öt napot kell várunk.

Az elektronikus közigazgatás fejlődése olyan mértékű, hogy egy korszerűbb, elektronikus szavazatleadás és szavazatösszesítés bevezetésének technikai feltételei teljes mértékben rendelkezésre állnak.

A jogalkotónak meg kell fontolnia, hogyan lehetne a papíralapú szavazást korszerűbb szavazási módszerekkel felváltani. Ezt indokolja az is, hogy a jelenlegi szabályok 2009. december 31-én hatályukat veszítik.

Az országos népszavazás lebonyolítása mögött széleskörű és stabil *informatikai támogatás* állt.

A 280 okmányiroda mellett további 1640 település kapcsolódhatott be az adatrögzítési folyamatokba az anyakönyvi számítógépes hálózat segítségével. Mindez megkönnyítette, hogy a szavazás napján hat alkalommal a napközbeni részvételi adatok teljes körűen rendelkezésre álljanak, az előzetes szavazatösszesítés pedig alig két óra alatt befejeződjön. A szavazókörök bezárása után két és fél ezer köztisztviselő vett részt az adatok rögzítésében, miközben az Interneten keresztül közel 5 millióan kísérték figyelemmel a szavazatok összesítését.

A lebonyolítás *pénzügyi feltételeit* az Országgyűlés a népszavazás elrendelésével egyidejűleg, a 109-111/2007. (XII. 19.) OGY határozataival biztosította, és a népszavazásra fordítható összeget 4,47 milliárd forintban határozta meg.

A népszavazással összefüggő alkalmazás-fejlesztések, informatikai és egyéb beruházások közbeszerzési eljárások keretében, törvényesen történtek.

Az országos népszavazás költségeit, valamint a közbeszerzési eljárások adatait az Interneten nyilvánosságra hoztuk.

A választási eljárás átláthatóságának biztosítása érdekében az informatikai rendszerek részletes specifikációját, valamint az erre vonatkozó minőségellenőrzési jegyzőkönyveket is közzétettük az Interneten.

A választópolgárok a névjegyzékbe történő felvételükről az értesítőt a törvényes határidőn belül megkapták, a teljes körű *tájékoztatás* érdekében pedig a választási igazgatás országos, területi és helyi szervei a népszavazással kapcsolatos további információkat tartalmazó tájékoztatókat juttattak el minden háztartásba.

A lakossági tájékoztató tevékenységben kiemelt szerep jutott azon megváltozott törvényi szabályok ismertetésének, amelyekkel a választópolgárok először találkoztak. Az új szabályok alkalmazásával kapcsolatos panaszok, jogorvoslatok jelentéktelen száma azt mutatja, hogy a tájékoztatás sikeres volt.

A népszavazás lebonyolításáért az önkormányzati és területfejlesztési miniszter felelős, a választási informatikával kapcsolatos feladatokat azonban a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalával, a külképviseleti szavazás lebonyolítását pedig a Külügyminisztériummal együttműködve végezte az Országos Választási Iroda.

Ezen kívül a szavazás zökkenőmentes lebonyolításában 25 ezer választási irodai tag, 55 ezer választott szavazatszámláló bizottsági tag és póttag, valamint 18 ezer pártdelegált vett részt.

Összességében elmondható, hogy a népszavazás az egész országban *törvényes rendben* zajlott le. A választási igazgatás tagjai, a népszavazásban közreműködő köztisztviselők munkájukat szakszerűen és a törvényi feltételek betartásával végezték.

Kérem a Tisztelt Országgyűlést a beszámoló elfogadására!

Bajnai Gordon